Nr 156.

Uppläst och godkändt hos Första kammaren den 2 juni 1910.
— — — — Andra kammaren den 2 juni 1910.

Riksdagens skrifvelse till Konungen i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om sjukkassor samt fyra i ämnet väckta motioner.

(Särskilda utskottets nr 3 utlåtande nr 1.)

Till Konungen.

Genom proposition nr 204 af den 29 april 1910 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att antaga propositionen bilagdt förslag till lag om sjukkassor.

Detta lagförslag är föranledt af Riksdagens skrifvelse den 20 maj 1903 i anledning af, bland annat, Eders Kungl. Maj:ts proposition till samma års Riksdag med förslag till lag om försäkringsrörelse m. m. I denna skrifvelse anhöll nämligen Riksdagen, att Eders Kungl. Maj:t täcktes låta utreda, om och i hvad mån den verksamhet, som utöfvades af åtskilliga sjuk- och begrafningskassor, pensionsanstalter och andra understödsföreningar, innefattade försäkringsrörelse af beskaffenhet att bestämmelserna i lagen därom helt eller delvis borde äga tillämpning på dem, samt därefter framlägga förslag till de lagbestämmelser i ämnet, hvartill utredningen kunde föranleda.

Sedan med föranledande af Riksdagens nämnda skrifvelse olika utredningar verkställts och lagförslag upprättats, hvilka dock icke föranledt proposition till Riksdagen, blefvo jämlikt nådigt bemyndigande den 29 november 1907 af chefen för civildepartementet särskilda sakkunniga tillkallade för att inom departementet biträda vid fortsatt arbete på området i fråga. Det uppdrag, som meddelades de sålunda tillkallade, förklarades afse uppgörandet af förslag till den på frivilligheten grund hvilande sjukkasseverksamhetens ordnande, så att densamma måtte blifva reglerad och handhafd på ett såväl från det allmännas som från sjukkassemedlemmarnas synpunkt rationellt sätt. Det af de såsom sakkunniga tillkallade afgifna betänkande med förslag till lag om registrerade sjukkassor har lagts till grund för nu ifrågavarande lagförslag.

De skäl, hvilka föranledt bestämmandet af de sakkunnigas uppdrag på sätt nyss angifvits och hvilka framgå af föredragande departementschefens yttrande till det Eders Kungl Maj:ts proposition bilagda statsrådsprotokollet, har Riksdagen funnit tillfyllestgörande.

Riksdagen vill emellertid för sin del än ytterligare betona, att inför spörsmålet om lagstiftning för social sjukförsäkring i vårt land frågan *icke* gäller, huruvida teoretiskt och i allmänhet tvångsförsäkring bör tillerkännas företräde framför frivillig sjukkasseverksamhet. Utan frågan bör rätteligen ställas sålunda: är det med afseende å våra förhållanden och med hänsyn till dessa förhållandens gestaltning för närvarande riktigt, att nu för obestämd tid afvisa tillgodoseendet af vår frivilliga sjukkasserörelses erkändt starka behof af förbättrad lagstiftning, och att göra det på den grund, att dessförinnan den för införande af sjukförsäkringstvång nödiga utredning bör verkställas samt därur framgångna lagförslag genomföras?

Riksdagen har icke tvekat att besvara denna fråga nekande. Invändning mot riktigheten af en sådan Riksdagens uppfattning synes ej

kunna framställas af annan än den, som dels anser att vårt land nu omedelbarligen bör skrida till införande af sjukförsäkringstvång, dels ock tillika är öfvertygad därom, att hvarje förbättring af lagstiftningen för det frivilliga sjukkasseväsendet är ett afgjordt hinder för hans nämnda önskemål. Med afseende å en dylik ståndpunk får Riksdagen anföra, att enligt dess mening icke något starkare, ännu mindre något afgörande skäl blifvit förebragt för riktigheten af en öfvertygelse, sådan som den sist refererade. Fasthellre håller Riksdagen före, att frågan om obligatorisk sjukförsäkring skall af de föreliggande förhållandena i vårt land på socialförsäkringens område tryggt i sin ordning bäras fram till sitt slutliga afgörande. Ålderdoms- och invaliditets- samt moderskapsförsäkring äro under utredning, och spörsmålet om gällande lags om olycksfallsersättning utbytande mot obligatorisk olycksfallsförsäkring är föremål för myndigheters och statsmakternas ständiga uppmärksamhet. I mån som dessa socialförsäkringsuppgifter nalkas sin lösning skall säkerligen också frågan om sjukförsäkringstvånget skrida framåt, och, om ej förr, skall den, sedan en eller flere af berörda uppgifter ordnats, stå inför sitt definitiva afgörande.

En annan fråga af allmän vikt för den ifrågasatta lagstiftningen, hvilken också under förarbetena till densamma uppmärksammats, hänför sig till det förhållande, att lagförslaget ej lämnar tillfälle för sjukkassa att vinna fullständig rättsförmåga genom registrering utan att därmed förbindes skyldighet att underkasta sig de i förslaget gifna reglerna rörande verksamhetens materiella ordnande. Det torde nämligen kunna förekomma att, särskildt inom mera gynsamt ställda lager af befolkningen, sjukkassor bildas, för hvilka icke alla de nämnda reglerna kunna anses behöfliga och hvilka kassor icke göra anspråk på understöd från det allmänna. Kassor af denna art torde emellertid på sätt chefens för civildepartementet yttrande vid förevarande propositions beslutande angifver och såvidt Riksdagen har sig bekant ej förekomma i någon större omfattning. Vidare bör det ej heller förbises, att beredande af sådant tillfälle till registrering, som ofvan angifvits, skulle kunna åstadkomma en splittring af de rättspersonliga sjukkassorna i tvänne grupper till skada för hela sjukkasserörelsens samhällsnyttighet samt, hvad anginge den materiellt oreglerade gruppen, till fara för det tillbörliga skyddandet af betydelsefulla intressen för medlemmarna. Med hänsyn till hvad sålunda anförts har Riksdagen funnit att nu ifrågakomna förhållande ej bör anses innefatta anledning till uppskof med ifrågavarande betydelsefulla lagstiftnings genomförande.

I detta sammanhang vill Riksdagen hafva uttalat, att Riksdagen för sin del funnit inrättandet af en utaf förtroendemän för sjukkassorna sammansatt nämnd med uppgift, på sätt lagförslaget innehåller, att med tillsynsmyndigheten samråda rörande sjukkasseverksamhetens angelägenheter vara ägnadt att väsentligt främja denna verksamhet.

Vid granskningen af de särskilda bestämmelserna i lagförslaget har Riksdagen icke kunnat till alla delar godkänna desamma. För de ändringar, som Riksdagen funnit påkallade, redogöres härnedan.

2 §.

Förslagets förarbeten utvisa, att det varit allenast med tvekan, som förslaget medgifvit sjukkassa att under namn af begrafningshjälp utfästa så högt belopp som 500 kronor att utgå vid medlems frånfälle. Den uppfattningen, att begrafningshjälp till högre belopp icke rätteligen inginge i sjukkasseverksamhetens egentliga uppgift, kommer ock i själfva lagförslaget till synes särskildt därutinnan, att i kassa med högre begrafningshjälp än 200 kronor begrafningshjälpsverksamheten skall hållas så vidt möjligt ekonomiskt fullständigt skild från sjukhjälpsverksamheten (§§ 20, 22, 23, 26). Genom denna ekonomiska tudelning hafva visserligen de svårare olägenheterna vid en förening af sjukhjälpsverksamheten med beredande af högre begrafningshjälp inom samma sjukkassa blifvit aflägsnade. Men redan en sådan tudelning af en sjukkassa torde i och för sig innebära vissa olägenheter. En verksamhet för meddelande af sjukhjälp är otvifvelaktigt af annan karaktär än beredande af begrafningshjälp; och jämväl de ekonomiska villkoren för ett bestående utöfvande af den ena verksamheten äro skilda från dem, som måste uppställas för den andra. Då nu sjukkassornas egentliga uppgift faller inom sjukhjälpsverksamheten, bör dennas utöfvande icke tyngas eller äfventyras genom förening därmed af en verksamhet för meddelande af högre begrafningshjälp. Riksdagen har fördenskull funnit önskvärdt, att det högsta medgifna beloppet för registrerad sjukkassas begrafningshjälp sättes lägre än 500 kronor.

En undersökning af förekommande begrafningshjälpsbelopp visar, att ej flere än ett 70-tal kassor gifva högre begrafningshjälp än 200 kronor, äfvensom att åtskilliga af dem upptaga bidrag till bestridande af utgifterna för denna verksamhetsgren allenast medelst uttaxering. Flera af dessa kassor äro ock jämförelsevis stora och starka kassor; och man torde kunna hoppas, att ett särskiljande af de två verksamhetsgrenarna på två särskilda kassor, en för sjukhjälp eller för sjuk-

hjälp och lägre begrafningshjälp samt en allenast för begrafningshjälp, skall kunna genomföras utan att föranleda hela deras betydelsefulla verksamhets nedläggande.

På grund af det nu anförda har Riksdagen beslutat, att sjukkassa ej skall tillåtas meddela högre begrafningshjälp än 200 kronor. Riksdagen har emellertid funnit ett undantag från denna regel vara under vissa förutsättningar påkalladt.

Skall nämligen en redan vid den föreslagna lagens ikraftträdande befintlig och vid viss tidigare tidpunkt registrerad sjukkassa enligt sina vid sistnämnda tid gällande stadgar bereda högre begrafningshjälp än 200 kronor — dock icke högre än 500 kronor —, så synes sådan kassa otvifvelaktigt böra tillåtas att fullgöra hvad dess stadgar sålunda ålagt eller medgifvit den gentemot dem af kassans medlemmar, åt hvilka den högre begrafningshjälpen var vid ofvanberörda tidigare tidpunkt utlofvad. Den tidpunkt, som nyss afsetts, bör af lätt insedda skäl ej sammanfalla med tiden för lagens ikraftträdande, utan har Riksdagen bestämt densamma till tiden för lagens utfärdande. Har sjukkassa, hvarom nu är fråga, för afsikt att begagna sig af nyssberörda tillåtelse, bör kassan tillkännagifva denna afsikt i ansökningen om registrering enligt den nya lagen. Och har så skett, böra enligt Riksdagens mening för kassan gälla flertalet af de i förslaget särskildt beträffande ekonomiskt delad kassa och dess begrafningshjälpsverksamhet upptagna bestämmelser.

Af hvad Riksdagen sålunda beslutat hafva påkallats dels ändringar af åtskilliga förslagets §§ och dels särskilda bestämmelser i en ny §. Ändringarna afse förslagets §§ 2, 16, 19, 20, 22, 23, 25, 26, 84, 92, 94, 109 och 116. De särskilda bestämmelserna äro sammanförda i en ny 117 §, hvilket medfört, att förslagets § med detta nummer af utskottet gifvits paragrafnummer 118.

8 §.

Vid behandling af denna § har Riksdagen jämväl förehaft en af enskilda motionärer gjord framställning af innebörd, att arbetsanställning ej borde få förknippas med skyldighet att tillhöra viss sjukkassa för den, hvilken redan tillhörde annan sjukkassa, hvari honom vore tillförsäkrad minst så stor sjukhjälp som den i lagförslaget föreskrifna.

Den af motionärerna i motiveringen för deras framställning uttalade mening, att arbetsanställnings förknippande med skyldighet att tillhöra viss sjukkassa utgör ett missförhållande, delar Riksdagen så till

vida, som det knappast lärer kunna tänkas något fall, där det vore att anse såsom i allo befogadt att i fråga om den, som redan är medlem af registrerad sjukkassa, uppställa det villkor för hans antagande i anställning, att han skall inträda i viss sjukkassa.

Då ett förbud mot villkor, som nyss nämnts, icke bör äga plats i den lagstiftning, hvarom fråga är, har Riksdagen måst söka någon annan utväg till förhindrande däraf, att villkor af ifrågavarande beskaffenhet uppställas. Riksdagen har därvid uppmärksammat, att i stadgarna för åtskilliga kassor förekommer bestämmelse af innebörd, antingen, helt kort, att innehafvande af anställning vid viss inrättning eller hos viss arbetsgifvare medför plikt att ingå i kassan, eller ock att enligt öfverenskommelse med angifven arbetsgifvare antagande af anställning hos honom är förbundet med sådan skyldighet. Ett införande i den tillämnade lagen om sjukkassor af förbud mot upptagande i kassas stadgar af bestämmelse, som nu angifvits, beträffande den, hvilken redan är medlem af annan registrerad sjukkassa, kan väl icke, såsom Riksdagen ingalunda förbisett, förhindra arbetsgifvare att vid antagande i anställning fästa förutnämnda villkor. Men Riksdagen har menat, att förefintligheten i sjukkasselagen af ett dylikt förbud skulle visa sig verka därhän, att ifrågakomna villkor ej vidare uppställdes.

Hvad som anförts med tanke på förbindande af skyldighet att ingå i viss sjukkassa med antagande af viss anställning äger tydligen lika giltighet i fråga om samma skyldighets förknippande med inträde i viss förening.

Riksdagen har efter nu angifna öfvervägaden beslutat visst tillägg till förevarande §.

11 §.

Af skäl, som äga samband med den under 8 § härofvan omförmälda framställning, hafva samma motionärer hemställt, att sådan förändring af lagförslagets 11 § måtte af Riksdagen beslutas, att sjukkassemedlem, som fyllt fyrtio år eller hvars medlemskap varat fem år, ej skulle kunna uteslutas ur kassan allenast af den anledning, att han lämnat viss anställning.

Denna hemställan har vunnit beaktande hos Riksdagen i den mån, som framgår af den ändrade lydelse af förevarande § Riksdagen beslutat.

28, 30, 39, 45, 48, 49, 53, 60 och 79 §§.

Ändringarna uti dessa §§ i lagföreslaget äro antingen sådana, som synts Riksdagen önskvärda med hänsyn till beskaffenheten af det slag af föreningar, som sjukkassorna utgöra, eller ock allenast följder af ändringar utaf förstnämnda art.

57 §.

Riksdagen har funnit sig böra i denna § föreslå den ändring, att första stycket skall utgå och ersättas med en vid paragrafens tredje stycke fogad bestämmelse af det innehåll, den af Riksdagen beslutade lag utvisar. Såväl innebörden af hvad sålunda beslutats som anledningen därtill torde vara så nära liggande, att någon särskild utveckling därutinnan ej synts erforderlig.

58 §.

De i denna § af Riksdagen vidtagna ändringarna äro följder af hvad Riksdagen beslutat i fråga om 39 och 57 §§.

87 §.

Den beslutade ändringen af paragrafens första stycke har till ändamål att bereda en enligt nu gällande lag om sjukkassor registrerad sjukkassa enahanda skydd för dess firma under den tid, samma lag förblifver gällande för kassan, som tillkommer en enligt den nya lagen registrerad sjukkassas firma.

Till förevarande paragraf har Riksdagen beslutat ett tillägg i syfte, att icke saknaden af ett sådant stadgande af allmännare innehåll, som det i 63 § af gällande lag om registrerade föreningar för ekonomisk verksamhet meddelade, skall kunna, på sätt anmärkt blifvit, medföra olägenhet. — Af detta tillägg har föranledts beslut om jämkning af ordalagen i 88 §.

89 §.

Riksdagen har här beslutat en förändring af paragrafens ordalydelse till tydligare uttryckande af den mening, som lärer vara afsedd.

Under åberopande af hvad ofvan blifvit anfördt får Riksdagen alltså för Eders Kungl. Maj:t anmäla, att Riksdagen för sin del beslutat lag om sjukkassor af den lydelse, härvid fogade bilaga utvisar.

Stockholm den 2 juni 1910.

Med undersåtlig vördnad.

Bilaga.

Lag
om
sjukkassor.

1 kap. Om registrerade sjukkassor.

Inledande bestämmelser.

1 §.

Sjukkassa, eller sådan förening för inbördes understöd, som afser att utan affärsmässigt drifvande af försäkringsrörelse bereda antingen enbart sjukhjälp eller ock såväl sjukhjälp som begrafningshjälp, må kunna i enlighet med hvad i denna lag sägs varda registrerad.

Sjukkassa, hvilken allenast meddelar sjukhjälp samt afser att bereda sådant understöd endast åt medlemmar af andra sjukkassor och uteslutande eller hufvudsakligen för tid, för hvilken dessa medlemmar på grund af redan åtnjuten sjukhjälp icke äro berättigade att för inträffad sjukdom bekomma dylikt understöd från de särskilda kassorna, benämnes härnedan fortsättningskassa.

Hvad i denna lag stadgas om sjukkassa i allmänhet äger tillämpning i afseende å fortsättningskassa i den mån, sådant finnes angifvet i 3 kap.

2 §.

Registrerad sjukkassa vare ej tillåtet att meddela högre begrafningshjälp än tvåhundra kronor, ej heller att utöfva verksamhet, som uppenbarligen är främmande för det ändamål, kassan enligt 1 § har att fullfölja.

3 §.

Registrerad sjukkassa äger förvärfva rättigheter och ikläda sig skyldigheter samt inför domstol och annan myndighet söka, kära och svara.

För registrerad sjukkassas förbindelser häfta allenast kassans tillgångar, förfallna men ej guldna afgifter inräknade.

Om sjukkassas bildande.

4 §.

Sjukkassa skall för att kunna vinna registrering bestå af minst etthundra medlemmar samt i enlighet med denna lag hafva antagit stadgar och utsett styrelse. Därest särskilda omständigheter därtill föranleda, kan registrering beviljas jämväl sjukkassa med mindre medlemsantal än nyss nämnts, dock ej under tjugufem.

5 §.

Mom. 1. Ansökning om sjukkassas registrering skall göras af dess styrelse.

I sådan ansökning skola uppgifvas:

dels styrelseledamöternas samt, där suppleanter i styrelsen utsetts, deras fullständiga namn äfvensom nationalitet och hemvist,

dels ock, där befogenhet att teckna sjukkassans firma ej skall utöfvas allenast af styrelsen, hvilken eller hvilka, hvar för sig eller gemensamt, sådan befogenhet tillkommer.

Skall annan än styrelseledamot eller suppleant äga nämnda befogenhet, varde uppgift lämnad jämväl å hans fullständiga namn och hemvist.

Mom. 2. Vid ansökningen skola fogas:

1) två exemplar af kassans stadgar;

2) afskrift af protokoll vid sammanträde med kassans medlemmar, utvisande att stadgarna blifvit antagna och styrelse utsedd;

3) enligt fastställda formulär affattade uppgifter af styrelseledamöterna rörande medlemmarnas antal samt fördelning efter kön, åldersklasser och yrkesgrupper äfvensom angående af samfund, inrättning eller enskild gjord utfästelse af bidrag till kassan.

De vid 1) och 2) angifna handlingar skola vara till riktigheten styrkta af notarius publicus eller med styrelseledamöternas egenhändiga, bevittnade namnunderskrifter. Å de vid 3) nämnda uppgifterna skola styrelseledamöternas namnunderskrifter vara styrkta af vittnen.

6 §.

Sjukkassas stadgar skola angifva:

1) kassans firma;

2) huruvida kassan skall meddela allenast sjukhjälp eller därjämte begrafningshjälp;

3) hvilket område kassans verksamhet skall omfatta;

4) den ort inom riket, där kassans styrelse skall hafva sitt säte;

5) de villkor, som skola gälla för inträde i kassan;

6) sjukhjälpens beskaffenhet och storlek samt förekommande begrafningshjälps belopp äfvensom tid och villkor för åtnjutande af nämnda understöd;

7) de fasta afgifternas belopp eller erforderliga grunder för deras beräknande;

8) huruvida uttaxering å medlemmarna skall kunna äga rum, äfvensom i hvilken ordning beslut därom skall fattas och efter hvilka grunder beslutad uttaxering skall verkställas;

9) huru styrelsen skall sammansättas och grunderna för dess beslutförhet;

10) huru medel, som icke äro erforderliga för löpande utgifter, skola göras fruktbärande och säkerhetshandlingar förvaras;

11) huru de medel må användas, hvilka på grund af medgifvande enligt 25 § icke skola afsättas till fond;

12) huru revision af styrelsens förvaltning skall ske;

13) huru ofta ordinarie sjukkassesammanträde skall hållas;

14) det sätt, hvarpå kallelse till sjukkassesammanträde skall ske och andra meddelanden bringas till medlemmarnas kännedom, äfvensom den tid före sammanträde, då föreskrifna kallelseåtgärder senast skola vara vidtagna; samt

15) huru i händelse af kassans upplösning med behållna tillgångar skall förfaras.

7 §.

Sjukkassas firma skall innehålla ordet »sjukkassa» samt, där sjukkassan skall bereda jämväl begrafningshjälp, utmärka detta förhållande.

I sjukkassas firma må ordet »bolag» eller eljest något, som betecknar ett bolagsförhållande, ej intagas på sådant sätt, att däraf kan föranledas det misstag, att firman innehafves af ett bolag. Ej heller må sjukkassas firma innehålla såväl ordet »ömsesidig» som ordet »försäkring».

Firman skall tydligt skilja sig från annan registrerad, ännu bestående sjukkassas firma.

Om medlems inträde i och afgång ur sjukkassa.

8 §.

I sjukkassas stadgar må icke föreskrifvas, att kassans medlemsantal ej får öfverstiga visst tal.

Ej heller må i sjukkassas stadgar upptagas bestämmelse, som innebär, att tillträde af viss anställning eller inträde i viss förening medför skyldighet att inträda i kassan för den, hvilken redan är medlem af annan registrerad sjukkassa.

9 §.

I sjukkassa må icke någon vinna inträde eller kvarstå allenast för beredande af begrafningshjälp. Dock äge sjukkassa i stadgarna bestämma, att medlems make kan vinna inträde i kassan uteslutande för nämnda ändamål, äfvensom att medlem, hvilken på grund af föreskrift i stadgarna, som omförmäles i 15 § 8 mom., icke äger att för viss eller vissa sjukdomar bekomma ytterligare sjukhjälp från kassan, må kunna uteslutande för beredande af begrafningshjälp kvarstå i densamma.

10 §.

Medlem äge att efter skriftlig anmälan när som helst utträda ur sjukkassan.

11 §.

Medlem af sjukkassa kan icke därur uteslutas af andra grunder än i stadgarna eller denna lag bestämts.

Stadgarna må ej innehålla, att medlem kan uteslutas på den grund, att han öfverskridit viss ålder, eller att hans hälsotillstånd försämrats, eller att han redan i någon viss utsträckning bekommit sjukhjälp. Ej heller må i stadgarna upptagas bestämmelse, som innebär rätt att utesluta medlem, hvilken tillhört kassan ett år, på grund däraf att han afflyttat från kassans verksamhetsområde till annan ort inom riket, eller medlem, hvilken tillhört kassan fem år eller, där han uppnått

fyrtiofem års ålder, två år, på grund däraf att hans medlemsskap i viss förening eller annat samfund upphört eller att han lämnat visst yrke eller viss anställning.

12 §.

Å samma tid må icke någon vara medlem af mer än en sjukkassa. Dock utgör medlemskap i sjukkassa, som är under likvidation eller i konkurstillstånd, ej hinder för inträde i annan kassa.

Varder, efter det sjukkassas konkurs befunnits lämna öfverskott, enligt 79 § beslutadt, att kassans verksamhet skall fortsättas, vare medlem af kassan, hvilken på grund af konkursen inträdt i annan kassa, skyldig att utan uppskof utträda ur endera af kassorna.

Finnes någon obehörigen tillhöra mer än en sjukkassa, äge han kvarstå allenast i den kassa, i hvilken han först inträdt, och varde förty utesluten ur kassa, däri han senare vunnit inträde.

13 §.

Har medlem utträdt ur sjukkassa eller därur uteslutits eller aflidit, äge kassan ändock, såframt ej i stadgarna är annorledes föreskrifvet, rätt att utfå såväl afgift, hvilken enligt stadgarna skall erläggas för den tidsperiod, hvarunder afgången ägt rum, som ock hvad å den afgångne belöper enligt beslut om uttaxering, som fattats före anmälan om utträdet, beslutet om uteslutningen eller dödsfallet. Är ej i stadgarna det belopp, som må medelst uttaxering utkräfvas af medlem, begränsadt, och fattas beslut om uttaxering, vare dock medlem, som ej biträdt beslutet och som ofördröjligen anmäler sig till utträde, ej pliktig att erlägga hvad enligt beslutet å honom belöper.

Då medlem utträdt eller uteslutits ur sjukkassa, må han ej utbekomma något af kassans tillgångar.

14 §.

Har medlem afflyttat från sjukkassans verksamhetsområde till ort, som ligger inom området för annan sjukkassas verksamhet, är sistnämnda kassa pliktig att på anmodan af den kassa, medlemmen tillhör, utan ersättning tillhandagå densamma med nödig sjukkontroll öfver medlemmen. Är den nya boningsorten belägen inom området för mer än en sjukkassas verksamhet, åligger nu stadgad skyldighet den af kassorna, som med afseende å medlemmarnas personliga förhållanden är närmast jämförlig med den kassa, den flyttande tillhör.

Tvist, huruvida eller i hvilken omfattning kassa är pliktig att i förut angifna hänseende tillhandagå annan sjukkassa, afgöres af tillsynsmyndigheten.

Där ej sjukkassas stadgar bestämma annorlunda, åligger det medlem, som afflyttar från kassans verksamhetsområde eller utom samma område ombyter boningsort eller återflyttar till ort inom nämnda område, att om den nya boningsorten ofördröjligen göra skriftlig anmälan, vid äfventyr att varda förlustig rätt till understöd från kassan för den tid, som förflyter, intill dess sådan anmälan skett.

Om understöd.

15 §.

Mom. 1. Sjukkassa må icke meddela sjukhjälp åt annan än den, som för erhållande af sådant understöd är medlem af kassan (sjukhjälpsförsäkrad medlem).

Mom. 2. Sjukkassas förpliktelse att meddela sjukhjälp kan icke med afseende å sjukdomens art inskränkas i vidare mån, än att medelst föreskrift i stadgarna må bestämmas, att sjukhjälp ej skall utgå för sjukdom, som den sjuke afsiktligt eller vid föröfvande af handling, för hvilken straff ådömts honom, ådragit sig. Såsom sjukdom enligt denna lag anses icke sjukdomsliknande tillstånd, som allenast beror af hög ålder.

Mom. 3. Sjukhjälp skall minst omfatta vård å sjukhus eller läkarvård jämte läkemedel eller visst belopp i penningar för hvarje dag, för själfförsörjande medlem ej understigande nittio öre.

Mom. 4. Sjukhjälp i penningar skall vara bestämd till lika belopp för kassans alla sjukhjälpsförsäkrade medlemmar eller, där kassan är indelad i klasser på sätt i 19 § sägs, för alla dylika medlemmar af samma klass. I stadgarna må dock bestämmas, att sådan sjukhjälp skall utgå i visst förhållande till sjukhjälpsförsäkrad medlems inkomst; och skola i ty fall i stadgarna angifvas grunder, efter hvilka inkomsten skall beräknas.

Mom. 5. Sjukkassa är icke, så vidt ej annorlunda bestämts i stadgarna, pliktig meddela sjukhjälp, med mindre sjukdomen medfört väsentlig nedsättning af arbetsförmågan. Medlem, till hvilken sjukhjälp börjat utgå, skall äga att utan afbrott bekomma sådant understöd, så länge väsentlig nedsättning af arbetsförmågan fortvarar, intill dess

för den sjuke tiden för åtnjutande af sjukhjälp (sjukhjälpstiden) gått till ända.

Mom. 6. Sjukhjälp, som består af vård å sjukhus eller läkarvård jämte läkemedel, skall meddelas så snart ske kan.

Mom. 7. Sjukhjälp, som utgår i penningar, får gifvas allenast om sjukdomen varat minst tre dagar, men må i sådan händelse meddelas från sjukdomens början; och skall sådan sjukhjälp gifvas sist från och med sjunde dagen, räknadt från och med den dag väsentlig nedsättning af arbetsförmågan inträdt, eller, därest enligt stadgarna anmälan om sjukdomsfallet är villkor för erhållande af sjukhjälp i penningar och sådan anmälan gjorts senare än nämnda sjunde dag, från och med den dag anmälan skett.

Mom. 8. Sjukhjälpstiden skall utgöra minst nittio dagar för hvarje tidsperiod af tolf månader. Dock må i stadgarna bestämmas, att, där en sjukdom ensam eller i förening med annan, som inträffat medan i följd af den förra väsentlig nedsättning af arbetsförmågan ännu förefanns, redan föranledt meddelande af sjukhjälp för tid, ej understigande nittio dagar, ytterligare sjukhjälp ej skall utgå för nämnda sjukdomar.

Utan hinder af de begränsningar beträffande sjukhjälpstiden, som stadgarna må innehålla, skall medlem, hvilken träffats af olycksfall, vara berättigad till sjukhjälp för olycksfallet för de första sextio dagarna därefter, dock att jämväl härvid skall gälla hvad ofvan i mom. 7 stadgats.

Mom. 9. I hvad mån undantag från ofvan i denna § gifna bestämmelser må äga rum stadgas i 18 §.

16 §.

Begrafningshjälp skall åt hvarje för beredande af sådant understöd i sjukkassan upptagen medlem (begrafningshjälpsförsäkrad medlem) utfästas att utgå med visst belopp.

Begrafningshjälpsbeloppet skall vara lika för kassans alla begrafningshjälpsförsäkrade medlemmar eller, där kassan är indelad i klasser, för alla dylika medlemmar af samma klass.

Begrafningshjälp må ej af sjukkassa utgifvas i anledning af annans än begrafningshjälpsförsäkrad medlems frånfälle.

17 §.

Därest enligt sjukkassas stadgar läkarintyg angående inträdessökandes hälsotillstånd icke fordras, må understöd ej utgå i anledning

af sjukdom eller dödsfall, som inträffar under de första sextio dagarna efter inträdet. Hvad nu stadgats gälle dock icke, om sjukdomen eller dödsfallet orsakats af olycksfall, som inträffat efter inträdet i kassan, och äge ej heller tillämpning beträffande medlem, hvilken på grund af sin anställning varit pliktig att inträda i kassan.

Upptages i sjukkassas stadgar bestämmelse, innebärande att sjukhjälp ej skall utgå för sjukdom, som inträffar innan viss tid förflutit från inträdet i kassan, må denna tid icke sättas längre än etthundratjugu dagar. Sådan bestämmelse må ej afse sjukdom till följd af olycksfall, som inträffat efter inträdet i kassan.

18 §.

År sjukkassas sjukhjälpstid längre än den enligt denna lag kortaste tillåtna, må genom föreskrift i stadgarna bestämmas, att rätten till sjukhjälp för den öfverskjutande tiden skall vara på visst sätt inskränkt. Dylik föreskrift må dock ej leda till inskränkning af den rätt till sjukhjälp för olycksfall, hvarom stadgas i andra stycket af 15 § 8 mom.

I sjukkassas stadgar må beträffande medlem, hvilken i anledning af uppkommen sjukdom jämlikt lag eller utfästelse är berättigad att af annan erhålla ersättning eller sjukvård, som ej utgör fattigvård, föreskrifvas, att han icke skall äga rätt till sjukhjälp för den sjukdom eller att han skall vara underkastad viss inskränkning i sin rätt därtill.

Har större sjuklighet eller dödlighet i viss sjukdom yppats inom sjukkassas verksamhetsområde, må genom beslut å sammanträde för bestämd tid föreskrifvas, att för den sjukdom sjukhjälp ej skall meddelas eller skall på visst sätt inskränkas, eller att på grund af dödsfall i den sjukdom begrafningshjälp ej skall utgå eller skall utgå allenast med belopp, som i förhållande till den utfästa begrafningshjälpens storlek blifvit i lika mån afkortade. Beslut, som nu nämnts, vare ej giltigt, med mindre det blifvit godkändt af tillsynsmyndigheten.

19 §.

Skola inom sjukkassa finnas särskilda klasser med ändamål att meddela till art eller omfattning olika sjukhjälp eller begrafningshjälp till olika belopp, varde i stadgarna för enhvar af de särskilda klasserna upptagna bestämmelser rörande de ämnen, som angifvas i 6 § vid 5), 6) och 7).

I klass, däri sjukhjälp skall beredas, må sådant understöd icke meddelas, med mindre antalet sjukhjälpsförsäkrade medlemmar i klassen uppgår till tjugufem; dock må, äfven efter det antalet dylika medlemmar nedgått under hvad nu nämnts, sjukhjälp fortfarande tilldelas dem, som voro sjukhjälpsförsäkrade i klassen, medan dess sjukhjälpsförsäkrade medlemmar ännu utgjorde minst tjugufem.

Beträffande klass, i hvilken begrafningshjälp skall beredas, har tillsynsmyndigheten att på framställning bestämma det minsta för utfästande af sådant understöd tillåtna antalet begrafningshjälpsförsäkrade medlemmar i klassen.

Vidare skall gälla:

att medlem ej kan utan sitt medgifvande flyttas från en klass till annan;

att medlem icke må för erhållande af sjukhjälp tillhöra mer än en af de klasser, i hvilka dylikt understöd, enbart eller till en del, meddelas i penningar;

att medlem icke må för beredande af begrafningshjälp tillhöra mer än en af de klasser, i hvilka dylikt understöd meddelas;

att vid medlems öfvergång från klass med lägre sjukhjälp i penningar eller lägre begrafningshjälp till klass med högre sådan sjukhjälp eller begrafningshjälp hvad i 17 § stadgas skall äga motsvarande tillämpning i fråga om rätt till sjukhjälp i penningar eller begrafningshjälp i den klass, till hvilken öfvergången skett; skolande intill dess sådan rätt inträdt, sjukhjälp i penningar och begrafningshjälp utgå med belopp, som meddelas i den klass, från hvilken öfvergången skett.

Om afgifter och uttaxering samt om räkenskapers förande och fondbildning.

20 §.

Mom. 1. De fasta afgifterna må icke göras olika för olika grupper af sjukkassans medlemmar i vidare mån än som skäligen föranledes af olikhet medlemmarna emellan i afseende å understödsrätt eller sjukdoms- eller dödsfallsrisk eller ock betingas af sådan bestämmelse i stadgarna, som angifves i 21 §. De afgifter, som äro afsedda för sjukhjälpsverksamheten och förekommande begrafningshjälpsverksamhet, skola vara så afvägda, att de i förening med andra kassans inkomster, hvilka kunna vara bestämda för enahanda ändamål som dessa afgifter,

må antagas förslå till täckande af kassans löpande utgifter för sjukhjälp, begrafningshjälp och förvaltning samt till nödig fondbildning.

Mom. 2. De inkomster, hvilka äro bestämda för sjukhjälpsverksamheten och begrafningshjälpsverksamhet må ej i vidare mån än som kan föranledas af stadgarnas bestämmelser i ämne, som angifves i 6 § vid 11), användas för annat ändamål än nämnda verksamhetsgrenar samt afsättning till den i 23 § omförmälda fond.

Mom. 3. Skall enligt sjukkassas stadgar uttaxering å medlemmarna kunna äga rum, må sådan beslutas allenast i den händelse, att kassans för dess sjukhjälps- och begrafningshjälpsverksamhet bestämda inkomster finnas otillräckliga för ändamål, hvartill de skola användas. Genom uttaxering erhållna medel må användas allenast för samma ändamål som de inkomster, hvilkas otillräcklighet föranledt uttaxeringen.

21 §.

Skall enligt sjukkassas stadgar inträde i kassan vara medgifvet allenast för personer, som innehafva anställning hos viss arbetsgifvare, och har arbetsgifvaren till kassan öfverlämnat gåfva eller iklädt sig förpliktelse, hvilken gåfva eller förpliktelse är af större betydelse för de fasta afgifternas eller af kassan meddeladt understöds storlek, må i stadgarna föreskrifvas, att för medlem, hvilken efter afgång från anställningen kvarstår i kassan, de fasta afgifterna skola höjas med angifvet belopp, skäligen motsvarande den medlemmen tillgodokommande förmån af nämnda gåfva eller förpliktelse.

22 §.

I afseende å förandet af sjukkassas räkenskaper skola särskilda föreskrifter meddelas af tillsynsmyndigheten att gälla jämte dem, som kassan jämlikt förordningen angående handelsböcker och handelsräkningar den 4 maj 1855 har att iakttaga. Räkenskapsafslutning skall ske för kalenderår.

Räkenskaperna skola föras så, att af desamma framgår, hvilka kassans tillgångar utgöra fond.

23 §.

Då bokslut är uppgjordt för sjukkassa, skall hvad af de för kassans sjukhjälps- och begrafningshjälpsverksamhet bestämda inkomster

och genom uttaxering erhållna medel ej åtgått för det år, bokslutet rörer, afsättas till fond, hvars kapital och afkastning må tagas i anspråk allenast i den mån kassans inkomster ej förslå till täckande af utgifterna för nyssnämnda ändamål.

24 §.

Finnes sjukkassas för dess sjukhjälps- eller begrafningshjälpsverksamhet bestämda tillgångar icke förslå för ändamål, hvartill de skola användas, skall styrelsen utan uppskof hos tillsynsmyndigheten göra anmälan om förhållandet med tillkännagifvande, huruvida i anledning däraf viss åtgärd vidtagits eller kommer att inom angifven tid vidtagas.

I anledning af dylik anmälan ankomme på tillsynsmyndigheten att efter omständigheterna anvisa, hvilka åtgärder böra af kassan vidtagas.

25 §.

På ansökan af sjukkassas styrelse äger tillsynsmyndigheten medgifva, att i denna lag föreskrifven afsättning till fond må tills vidare upphöra, där tillsynsmyndigheten finner sådan afsättning kunna undvaras utan äfventyrande af kassans förmåga att fullgöra sina förbindelser. Har dylikt medgifvande lämnats, äge tillsynsmyndigheten, när helst den därtill finner skäl, återkalla detsamma.

26 §.

Hvad i 20 § 2 och 3 mom. samt 23 § stadgas i fråga om användning af vissa sjukkassas tillgångar må icke åberopas mot tredje man, med mindre han insett eller bort inse, att stadgandet ägt tillämpning.

Om styrelse och firmateckning.

27 §.

För sjukkassa skall finnas en styrelse, bestående af minst tre ledamöter.

Styrelsen äge, i enlighet med hvad i denna lag är stadgadt, förvalta sjukkassans angelägenheter.

28 §.

Styrelsen väljes å sjukkassesammanträde; dock må i stadgarna kunna bestämmas, att styrelsen eller ledamot däraf skall på annat sätt utses.

Styrelseledamot skall vara här i riket bosatt svensk medborgare.

29 §.

Ledamot af styrelsen må ej utses för längre tid än fem år.

Ändå att den tid, för hvilken styrelseledamot blifvit utsedd, ej gått till ända, må han skiljas från uppdraget genom beslut af den, som utsett honom.

30 §.

Afgår af sjukkassan vald styrelseledamot, innan den tid, för hvilken han blifvit vald, gått till ända, och finnes ej suppleant, åligger det öfriga styrelseledamöter att ofördröjligen föranstalta om val af ny ledamot. Utan hinder af hvad nu stadgats må dock, där sjukkassans stadgar sådant medgifva, med valet kunna anstå, till dess den tid, för hvilken den afgångne blifvit vald, gått till ända, såframt styrelsen är beslutför med kvarstående ledamöter.

31 §.

Styrelsen, så ock den eller de särskilda styrelseledamöter, som bemyndigats teckna sjukkassans firma, äge att själfva eller genom ombud ej mindre i förhållande till tredje man handla å sjukkassans vägnar än äfven inför domstolar och andra myndigheter företräda sjukkassan. Inskränkning i den befogenhet, som sålunda tillkommer styrelsen eller viss styrelseledamot, vare, i den mån ej annat följer af hvad i denna lag stadgas, utan verkan mot tredje man, med mindre han ägt eller bort äga kännedom om inskränkningen. Bestämmelse, innefattande sådan inskränkning, må ej registreras.

32 §.

I förhållande till sjukkassan vare styrelsen och de styrelseledamöter, som, efter ty i 31 § är sagdt, äga företräda kassan, pliktiga att i sin förvaltning af kassans angelägenheter ställa sig till efterrättelse de särskilda föreskrifter, som i stadgarna eller af sjukkassesammanträde eller, såvidt rörer styrelseledamot, af styrelsen meddelas.

Styrelsen eller styrelseledamot må dock ej efterkomma sjukkassesammanträdes föreskrift, där den finnes strida mot denna lag eller sjukkassans stadgar.

33 §.

Bemyndigande för styrelseledamot att teckna sjukkassans firma må, där ej annat blifvit bestämdt i stadgarna eller af sjukkassesammanträde, meddelas af styrelsen.

Ej må sådant bemyndigande meddelas af sjukkassesammanträde, med mindre stadgarna innehålla bestämmelse i sådant afseende.

34 §.

Är enligt stadgarna styrelsen beslutför, utan att samtliga ledamöter äro tillstädes, må likväl ärende, som ankommer på styrelsen, ej företagas, utan att, såvidt ske kunnat, samtliga erhållit tillfälle att deltaga i ärendets behandling; men vare i förhållande till tredje man, som är i god tro, sjukkassan i hvarje fall bunden af åtgärd som af beslutfört antal vidtages.

35 §.

Såsom styrelsens beslut gälle, där ej annorlunda är bestämdt i stadgarna, den mening, om hvilken vid sammanträde de flesta röstande förena sig, men vid lika röstetal den mening, som biträdes af ordföranden vid sammanträdet.

Ledamot af styrelsen äge ej deltaga i behandling af fråga rörande aftal mellan honom och sjukkassan. Ej heller må han deltaga i behandling af fråga om aftal mellan sjukkassan och tredje man, där han i frågan äger ett väsentligt intresse, som kan vara stridande mot sjukkassans. Hvad sålunda är stadgadt äge motsvarande tillämpning beträffande gåfva från sjukkassans sida, så ock beträffande rättegång eller annan talan mot styrelseledamoten eller tredje man.

36 §.

I stadgarna må bestämmas, att styrelsen äger bemyndiga annan än styrelseledamot att teckna sjukkassans firma; och äge jämväl sjukkassesammanträde tillåta styrelsen att meddela sådant bemyndigande. I fråga om den, som sålunda erhållit rätt att teckna sjukkassans firma,

skall tillämpas hvad som enligt 31 och 32 §§ gäller beträffande styrelseledamot, som äger teckna firman.

37 §.

Vid meddelande af rätt till firmateckning må kunna föreskrifvas, att denna rätt får utöfvas endast af flera gemensamt.

38 §.

Sker ändring i styrelsens sammansättning eller i fråga om rätten att teckna sjukkassans firma, skall styrelsens ordförande därom ofördröjligen göra anmälan för registrering. Vid anmälan om ändring i styrelsens sammansättning skall fogas styrkt afskrift af protokoll eller annan handling, som bestyrker ändringen.

39 §.

Utan sjukkassesammanträdes bemyndigande må den, som äger företräda sjukkassan, ej föryttra sjukkassans fasta egendom.

40 §.

Skriftlig handling, som utfärdas för sjukkassa, bör undertecknas med kassans firma. Vid firmateckning skola de, som teckna firman, äfven underskrifva sina namn.

Har handlingen ej undertecknats med sjukkassans firma och framgår ej af dess innehåll, att den utfärdats å kassans vägnar, vare de, som underskrifvit handlingen, ehvad densamma pröfvas vara för kassan bindande eller ej, ansvariga för hvad genom handlingen må hafva slutits, en för alla och alla för en, såsom för egen skuld.

41 §.

Angående befogenhet för styrelseledamot, så ock för den, som eljest, ensam eller gemensamt med annan, berättigats teckna sjukkassans firma, att för kassan mottaga stämning är stadgadt i rättegångsbalken; och skall hvad i sådant afseende gäller äga tillämpning jämväl, då annat meddelande skall delgifvas sjukkassan.

Vill styrelsen kära till sjukkassan, utlyse styrelsen sjukkassesammanträde för val af ombud att i den tvist föra kassans talan. Stämning skall anses delgifven, då den blifvit föredragen å sammanträdet.

42 §.

Minst en månad före det sjukkassesammanträde, där revisorernas berättelse skall framläggas, aflämne styrelsen till revisorerna en af styrelsens ledamöter underskrifven förvaltningsberättelse.

43 §.

Styrelseledamöter, som genom att öfverträda denna lag eller sjukkassans stadgar eller eljest uppsåtligen eller af vårdslöshet tillskynda sjukkassan skada, svare för skadan, en för alla och alla för en.

Angående styrelseledamöters ansvarighet gent emot tredje man stadgas i 101 §.

44 §.

Hvad i denna lag finnes stadgadt om styrelseledamot äge motsvarande tillämpning å suppleant i styrelsen.

Har suppleant utöfvat styrelseledamots befogenhet, vare den omständighet, att förutsättningen för hans inträde i styrelsen saknats, utan verkan mot enhvar, som ej visas hafva ägt kännedom därom.

Bestämmelse rörande den förutsättning, under hvilken suppleant äger utöfva styrelseledamots befogenhet, må ej registreras.

Om revision.

45 §.

Styrelsens förvaltning och sjukkassans räkenskaper skola granskas af minst två revisorer.

Revisorerna väljas å sjukkassesammanträde; dock må i stadgarna kunna bestämmas, att revisorer skola på annat sätt utses.

Till revisor må ej utses den, som är i sjukkassans eller styrelseledamots tjänst.

Den tid, för hvilken revisor utses, må ej utgå före nästa ordinarie sjukkassesammanträde och ej omfatta längre tid än två år. Revisor må, ändå att den tid, för hvilken han blifvit utsedd, ej gått till ända, skiljas från uppdraget genom beslut af den, som utsett honom.

Afgår af sjukkassan vald revisor, innan den tid, för hvilken han blifvit vald, gått till ända, och finnes ej suppleant, åligger det styrelsen att ofördröjligen föranstalta om val af ny revisor.

46 §.

Styrelsen skall bereda revisor tillfälle att när som helst inventera sjukkassans alla tillgångar samt granska alla dess böcker, räkenskaper och andra handlingar; och må af revisor begärd upplysning angående förvaltningen ej af styrelsen förvägras.

Vid fullgörande af sitt uppdrag hafva revisorerna att ställa sig till efterrättelse de särskilda föreskrifter, som af sjukkassan meddelas och ej afse inskränkning i deras i lag stadgade befogenhet eller eljest strida mot lag eller författning eller mot kassans stadgar.

Revisorerna skola å sjukkassesammanträde afgifva en af dem underskrifven berättelse öfver granskningen och därvid foga styrelsens förvaltningsberättelse.

Angående revisorers befogenhet att påfordra utlysande af extra sjukkassesammanträde stadgas i 51 §.

47 §.

Hafva revisorer i sin berättelse eller annan handling, som framlägges å sjukkassesammanträde, mot bättre vetande lämnat oriktig uppgift eller uppsåtligen underlåtit att göra anmärkning mot dylik uppgift i handling, som af dem granskats, eller vid fullgörandet af sitt uppdrag visat vårdslöshet, vare de, som låtit sådant komma sig till last, sjukkassan ansvariga för all däraf uppkommande skada, en för alla och alla för en.

Om sjukkassesammanträde.

48 §.

Sjukkassemedlems rätt att deltaga i handhafvandet af sjukkassans angelägenheter utöfvas å sjukkassesammanträde; dock må i stadgarna bestämmas, att vissa ärenden, som ej enligt denna lag skola handläggas å sjukkassesammanträde, må i annan ordning afgöras.

Ej må någon själf eller genom ombud eller såsom ombud för annan deltaga i behandling af fråga rörande aftal mellan honom och sjukkassan. Ej heller må han deltaga i behandling af fråga om aftal mellan sjukkassan och tredje man, där han i frågan äger ett väsentligt intresse, som kan vara stridande mot sjukkassans. Hvad sålunda stadgats äge motsvarande tillämpning beträffande gåfva från sjukkassans sida, så ock

beträffande rättegång eller annan talan mot honom eller tredje man. Styrelseledamot må ej deltaga i beslut om ansvarsfrihet för förvaltningsåtgärd, för hvilken han är ansvarig, eller i val af revisor.

Å sjukkassesammanträde må ärende, som ej i kallelsen till sammanträdet blifvit angifvet, ej företagas till afgörande, där det ej enligt stadgarna skall förekomma å sammanträdet eller omedelbart föranledes af ärende, som där skall afgöras.

Öfver beslut, som å sjukkassesammanträde fattas, skall genom styrelsens försorg föras protokoll. Senast fyra veckor efter sammanträdet skall protokollet vara tillgängligt för sjukkassemedlemmarna.

49 §.

Jämte hvad i 48, 57 och 58 §§ är stadgadt om utöfvande af rösträtt och fattande af beslut gälle, där ej annorlunda finnes bestämdt i stadgarna:

att hvarje medlem äger deltaga i handhafvandet af sjukkassans angelägenheter;

att hvarje medlem äger en röst;

att medlem är berättigad att öfverlåta sin rösträtt å annan medlem;

att ingen må på grund af fullmakt utöfva rösträtt för mer än en medlem;

att såsom sjukkassans beslut gäller den mening, för hvilken de flesta rösterna afgifvas; och

att, vid lika röstetal, val afgöres genom lottning, men i andra frågor den mening gäller, som biträdes af ordföranden.

50 §.

Styrelsen äge, när den finner lämpligt, kalla sjukkassans medlemmar till extra sjukkassesammanträde.

Revisorerna må, om deras granskning föranleder därtill, skriftligen med angifvande af skälet påfordra, att styrelsen skall utlysa extra sjukkassesammanträde att hållas så snart det med iakttagande af föreskrifven kallelsetid kan ske. Har sådan påfordran skett, skola revisorerna ofördröjligen gifva tillsynsmyndigheten underrättelse därom. Efterkommer styrelsen ej inom en vecka revisorernas påfordran, äge de själfva utlysa sjukkassesammanträde. Äro ej samtliga revisorer ense om sammanträdets utlysande, gälle den mening, hvarom de flesta förena sig, eller vid lika röstetal deras mening, som anse extra sammanträde ej böra hållas.

Extra sjukkassesammanträde skall ock af styrelsen utlysas, då det för uppgifvet ändamål skriftligen påfordras af minst en tiondel af sjukkassans samtliga medlemmar eller det mindre antal, som må vara bestämdt i stadgarna.

51 §.

Underlåter styrelsen att i föreskrifven ordning kalla sjukkassans medlemmar till ordinarie sjukkassesammanträde, eller har styrelsen ej senast två veckor efter påfordran, hvarom i 50 § sista stycket är sagdt, utlyst sammanträde att hållas så snart det med iakttagande af föreskrifven kallelsetid kan ske, har tillsynsmyndigheten att på anmälan af sjukkassemedlem ofördröjligen utlysa sammanträde.

Tillsynsmyndigheten äge ock, när helst den finner det nödigt, anmoda styrelsen att utlysa sjukkassesammanträde. Efterkommer styrelsen ej inom en vecka sådan anmodan, må tillsynsmyndigheten själf utlysa sammanträdet.

52 §.

Å det sjukkassesammanträde, där revisorernas berättelse framlägges, skall frågan om beviljande af ansvarsfrihet åt styrelsen för den tid berättelsen omfattar företagas till afgörande.

Frågan om ansvarsfrihets beviljande må kunna uppskjutas till afgörande vid nytt sammanträde.

53 §.

I sjukkassas stadgar må bestämmas, att sjukkassesammanträdes befogenhet skall helt eller delvis utöfvas af därtill utsedda personer Sammanträde, som af dessa personer hålles, vare såsom sjukkassesammanträde ansedt; dock att dylik person ej äger öfverlåta sin rösträtt å sammanträde på annan.

Om talan mot styrelse eller revisorer.

54 §.

Varder talan å styrelsens förvaltning under den tid revisorernas berättelse omfattar ej anställd inom ett år från det berättelsen framlades å sjukkassesammanträde, vare så ansedt, som om ansvarsfrihet blifvit styrelsen beviljad.

Utan hinder däraf, att ansvarsfrihet beviljats, må sådan talan å förvaltningen, som grundas därpå, att styrelseledamot begått brottslig handling, kunna af sjukkassan mot honom anställas, där ej ansvarsfriheten uttryckligen förklarats afse äfven den handling.

55 §.

Talan mot revisorer enligt 48 § må ej anställas, sedan två år förflutit från det revisorernas berättelse framlades å sammanträde, utan så är, att talan grundas därpå, att brottslig handling blifvit begången.

56 §.

Afträdes sjukkassas egendom till konkurs, som börjar inom två år från det revisorernas berättelse framlades å sjukkassesammanträde, äge konkursboet att anställa klander å förvaltningen för den tid berättelsen afser, ändå att ansvarsfrihet blifvit styrelsen beviljad, äfvensom att mot revisorerna anställa sådan talan, som omförmäles i 48 §.

Talan, som ofvan i denna paragraf sägs, skall anhängiggöras inom en månad från inställelsedagen eller, där tiden för talans anställande af sjukkassan då ännu ej gått till ända, inom utgången af den tid. Försummas det, vare rätt till talan förlorad.

Om ändring af sjukkassas stadgar och vissa andra fall, då särskild röstpluralitet å sjukkassesammanträde erfordras.

57 §.

Beslut om stadgeändring, som innebär upptagande af någon förut icke i stadgarna angifven grund för medlems uteslutande ur sjukkassan, vare, där ändringen skall afse jämväl dem, som vid frågans afgörande voro medlemmar af kassan, ej giltigt, med mindre samtliga medlemmarna förenat sig därom.

Beslut om sådan ändring af stadgarna, att medlem tillkommande rätt till medel, hvilka på grund af medgifvande enligt 25 § ej skola afsättas till fond, eller till behållna tillgångar vid sjukkassans upplösning inskränkes, äge ej giltighet, med mindre beslutet fattats å två på hvarandra följande sjukkassesammanträden, däraf minst ett ordinarie, och å det sammanträde, som sist hålles, biträdts af samtliga röstande.

Beslut om annan ändring af stadgarna än förut i denna § angifvits vare ej giltigt, med mindre samtliga medlemmarna förenat sig därom eller beslutet fattats å två på hvarandra följande sjukkassesammanträden, däraf minst ett ordinarie, och å det sammanträde, som sist hålles, biträdts af minst två tredjedelar af de röstande. Innefattar beslutet nedsättning af förekommande begrafningshjälps belopp, vare, där nedsättningen skall afse jämväl dem, åt hvilka vid frågans afgörande begrafningshjälp redan var utfäst, och de ej alla därtill samtyckt, för beslutets giltighet ytterligare erforderligt, att beslutet afser nedsättning af all utfäst begrafningshjälp i lika mån efter beloppens storlek samt att tillsynsmyndigheten pröfvat nedsättningen nödig för bevarande af kassans förmåga att fullgöra sina förbindelser.

Är för giltighet af beslut, hvarom ofvan är sagdt, något ytterligare villkor bestämdt i stadgarna, lände ock det till efterrättelse.

58 §.

I fråga om giltighet af beslut om sjukkassas trädande i likvidation i andra fall än i 62 och 79 §§ sägs eller om sjukkassas anslutning till fortsättningskassa vare lag, som i 57 § tredje och fjärde styckena sägs.

Beslut, att sjukkassas anslutning till fortsättningskassa skall upphöra, vare ej giltigt, med mindre det biträdts af samtliga de röstande, hvilka till följd af anslutningens upphörande skulle förlora rätt till sjukhjälp från fortsättningskassan.

59 §.

Beslut om ändring af sjukkassas stadgar skall af styrelsens ordförande ofördröjligen anmälas för registrering och må ej gå i verkställighet, innan registrering skett. Vid anmälan skall fogas, i två exemplar, af notarius publicus eller med styrelseledamöternas egenhändiga, bevittnade namnunderskrifter styrkt afskrift af protokoll, som förts i ärendet.

Beslut om sådan ändring af sjukkassas stadgar, att medlems förpliktelse att erlägga bidrag till kassan ökas, må ej tillämpas mot medlem, som icke biträdt beslutet och som anmäler sig till utträde ur kassan inom fyra veckor från det beslutet fattades.

Beslut om stadgeändring, som innebär inskränkning af sjukkassans skyldighet att meddela sjukhjälp, äge icke tillämpning i fråga om sjukhjälp för sjukdom, på grund af hvilken rätt till erhållande af sådant understöd redan inträdt.

Om klander af sjukkassas beslut.

60 §.

Menar styrelsen eller ledamot däraf eller sjukkassemedlem, att sjukkassas beslut icke tillkommit i behörig ordning eller eljest strider mot denna lag eller sjukkassans stadgar, äge därå tala genom stämning å sjukkassan inom tre månader från beslutets dag. Försummas det, vare rätt till klandertalan mot beslutet förlorad.

Vill styrelsen anhängiggöra klandertalan, vare lag som i 41 § andra stycket sägs; dock skall styrelsens rätt till talan anses bevarad, om det där omförmälda sjukkassesammanträde blifvit inom ofvan i denna § stadgad tid utlyst att hållas så snart det med iakttagande af föreskrifven kallelsetid kan ske.

Har klandertalan anhängiggjorts, äge domstolen, när skäl därtill förekommer, att, innan slutligt utslag i målet meddelas, förordna, att klandrade beslutet ej må verkställas. Om förordnandet skall, där klandrade beslutet är af beskaffenhet att det bör registreras, underrättelse ofördröjligen genom rättens eller domarens försorg afsändas för registrering.

Domstols utslag, hvarigenom sjukkassas beslut upphäfts eller ändrats, gälle jämväl för de medlemmar, som ej instämt klandertalan.

Om likvidation och upplösning.

61 §.

Saknar sjukkassa till registret anmäld behörig styrelse, vare medlem af kassan eller borgenär, så ock enhvar annan, hvars rätt kan vara beroende däraf, att någon finnes, som äger företräda kassan, äfvensom tillsynsmyndigheten berättigad att hos rätten eller domaren göra ansökning att sjukkassan må förklaras skyldig att träda i likvidation. Kungörelse om ansökningen med uppgift om tiden, när densamma kommer att pröfvas af rätten, skall af rätten eller domaren utfärdas och minst tre månader före nämnda tid införas i allmänna tidningarna, så ock i tidning inom orten. Rätten eller domaren äge ock, där så äskas, förordna en eller flera sysslomän att emellertid taga sjukkassans egendom under vård och bevaka dess angelägenheter. Styrkes på utsatta tiden, att anmärkta förhållandet fortfar, förklare rätten, att kassan

skall träda i likvidation, och förordne en eller flera likvidatorer att verkställa densamma.

Om förordnande af syssloman skall underrättelse ofördröjligen genom rättens eller domarens försorg afsändas för registrering.

62 §.

Sjukkassa skall ock träda i likvidation,

1) då medlemsantalet, där det vid registreringen utgjorde etthundra eller mera, nedgått under etthundra och tillsynsmyndigheten enligt meddeladt beslut funnit det icke kunna medgifvas sjukkassan att med mindre medlemsantal än etthundra fortsätta sin verksamhet samt sistnämnda tal icke åter uppnåtts inom tre månader;

2) då medlemsantalet, där tillsynsmyndigheten funnit skäligt lämna sådant medgifvande, som nyss angifvits, eller kassan registrerats med mindre antal medlemmar än etthundra, nedgått under tjugufem och detta tal ej åter uppnåtts inom tre månader;

3) då förhållande inträffat, på grund hvaraf enligt bestämmelse i stadgarna kassan skall upphöra med sin verksamhet.

63 §.

Har sjukkassa beslutat att träda i likvidation, eller skall eljest, af anledning som i 62 § sägs, likvidation verkställas, varde å sjukkassesammanträde en eller flera likvidatorer valda att verkställa likvidationen.

I stadgarna må bestämmas, att en eller flera likvidatorer skola på annat sätt utses att jämte de å sjukkassesammanträde valda deltaga i likvidationen.

64 §.

Utser sjukkassan ej likvidatorer, ehuru sådant förhållande inträffat, som jämlikt bestämmelserna i 62 § vid 1) och 2) påkallar likvidation, svare de, som med vetskap om förhållandet deltaga i beslut om fortsättande af kassans verksamhet eller handla å dess vägnar, för uppkommande förbindelser, en för alla och alla för en, såsom för egen skuld.

65 §.

Har sådant förhållande inträffat, som jämlikt bestämmelse i 62 § påkallar likvidation, och varder ej inom en månad därefter till registret,

enligt hvad nedan sägs, anmäldt, att sjukkassan trädt i likvidation, förklare rätten, på ansökan af medlem eller styrelseledamot eller tillsynsmyndigheten och efter kassans hörande, att kassan skall träda i likvidation; och förelägge rätten kassan att inom viss tid, ej understigande en månad, utse en eller flera likvidatorer, vid äfventyr att förordnande i sådant hänseende eljest meddelas af rätten.

66 §.

Finnes sjukkassa, som enligt anmälan till registret trädt i likvidation, sedermera sakna till registret anmälda, behöriga likvidatorer, vare medlem eller borgenär, så ock enhvar annan, hvars rätt kan vara beroende däraf, att någon finnes, som äger företräda kassan, äfvensom tillsynsmyndigheten berättigad att hos rätten eller domaren göra ansökning om utseende af likvidatorer; och skall i öfrigt hvad i 61 § är stadgadt i tillämpliga delar lända till efterrättelse.

67 §.

Likvidator skall vara här i riket bosatt svensk medborgare.

Uppdraget att vara likvidator anses gälla, intill dess likvidationen blifvit afslutad, men må när som helst återkallas af den, som meddelat uppdraget.

Afgår å sjukkassesammanträde vald likvidator, innan han fullgjort sitt uppdrag, och finnes ej suppleant, åligger det öfriga likvidatorer att ofördröjligen föranstalta om val af ny likvidator.

68 §.

Likvidatorerna skola ofördröjligen för registrering anmäla, att sjukkassan trädt i likvidation. Därvid skola uppgifvas

dels likvidatorernas samt, där suppleanter utsetts, deras fullständiga namn äfvensom nationalitet och hemvist,

dels ock, där befogenhet att teckna kassans firma ej skall utöfvas allenast af likvidatorerna gemensamt, hvilken eller hvilka, hvar för sig eller gemensamt, sådan befogenhet tillkommer.

Skall annan än likvidator eller suppleant äga nämnda befogenhet, varde uppgift lämnad jämväl å hans fullständiga namn och hemvist.

Afgår likvidator eller suppleant eller utses ny sådan eller sker ändring i fråga om rätten att teckna kassans firma, skall ock därom anmälan för registrering ofördröjligen göras af likvidatorerna.

Vid anmälan, att likvidator eller suppleant utsetts, skall fogas styrkt afskrift af protokoll eller annan handling, som bestyrker anmälans riktighet.

69 §.

Då likvidatorer utsetts, göre styrelsen ofördröjligen redo för sin förvaltning under den tid, för hvilken densamma ej förut blifvit granskad.

Styrelsens redovisning skall af likvidatorerna ofördröjligen öfverlämnas till revisorerna, som hafva att granska densamma och däröfver inom fyra veckor afgifva skriftlig berättelse. Redovisningen jämte revisorernas berättelse framlägges af likvidatorerna, så snart ske kan, å sjukkassesammanträde; och skall å det sammanträde till behandling företagas frågan om beviljande af ansvarsfrihet åt styrelsen för den tid redovisningen omfattar. Om behandling af denna fråga samt om rätt att tala å styrelsens förvaltning äge hvad i 52, 54 och 56 §§ finnes stadgadt motsvarande tillämpning.

70 §.

Likvidatorerna åligger att ofördröjligen söka årsstämning å sjukkassans okända borgenärer samt att förteckna dess tillgångar och skulder.

I den mån sådant erfordras för likvidationens verkställande och så snart det utan uppenbar skada kan ske, skall sjukkassans egendom förvandlas i penningar.

71 §.

Likvidatorerna äge ej utan särskildt, af sjukkassan erhållet bemyndigande afyttra dess fasta egendom annorledes än genom försäljning å offentlig auktion. Hafva likvidatorerna förordnats enligt 93 §, må ej heller lös egendom utan sjukkassans särskilda bemyndigande af dem försäljas på annat sätt än nu är sagdt; och må, innan beslutet om förordnandet vunnit laga kraft, likvidatorerna ej utan sjukkassans samtycke vidtaga några likvidationsåtgärder utan allenast taga sjukkassans egendom under vård och bevaka dess angelägenheter.

I öfrigt skall om likvidatorers befogenhet att företräda sjukkassa och om deras rättigheter, så ock om deras skyldigheter gälla i tillämpliga delar hvad angående styrelse eller styrelseledamot i denna lag är stadgadt; dock att hvad i 32 § är stadgadt ej skall äga tillämpning å likvidatorer, som förordnats enligt 93 §.

72 §.

Skriftlig handling, som utfärdas för sjukkassa i likvidation, bör undertecknas med kassans firma med tillägg af orden »i likvidation». Vid firmateckning skola de, som teckna firman, äfven underskrifva sina namn.

Har under handlingen ej sjukkassans firma tecknats på sätt härofvan är sagdt och framgår ej af handlingens innehåll såväl att den utfärdats å sjukkassans vägnar som ock att sjukkassan är i likvidation, vare de, som underskrifvit handlingen, ehvad densamma pröfvas vara för sjukkassan bindande eller ej, ansvariga för hvad genom handlingen må hafva slutits, en för alla och alla för en, såsom för egen skuld.

73 §.

Sedan den i årsstämningen utsatta inställelsedag är förbi och all veterlig gäld blifvit betald, skall stadgarnas bestämmelse angående förfarandet med sjukkassans behållna tillgångar vid dess upplösning gå i verkställighet. Är någon del af gälden tvistig eller icke förfallen och kan förty eller af annan orsak betalning ej ske, skola till samma gälds betalning erforderliga medel innehållas och beträffande återstoden verkställighet, som nyss nämnts, äga rum.

Ej må annorledes än nu är sagdt ifrågavarande bestämmelse i stadgarna gå i verkställighet. Sker det eller befinnas innehållna medel ej lämna tillgång till gälds betalning, vare i händelse af sjukkassans oförmåga att fullgöra sina förbindelser den, som något uppburit, skyldig att återbära hvad han bekommit.

74 §.

Sedan likvidatorerna fullgjort sitt uppdrag, skola de, så snart ske kan, å sjukkassesammanträde framlägga redovisning för sin förvaltning.

75 §.

Åtnöjes medlem ej med likvidatorernas redovisning, skall han genom stämning anhängiggöra sin talan hos domstol inom ett år från den dag, då redovisningen framlades å sjukkassesammanträde. Försummas det, hafve han förlorat sin talan.

76 §.

Då likvidatorerna å sjukkassesammanträde framlagt redovisning för sin förvaltning, anses sjukkassan upplöst; och skola likvidatorerna ofördröjligen därom göra anmälan för registrering.

Vid anmälan skall fogas bestyrkt afskrift af protokoll, som förts i ärendet, äfvensom bevis om dagen för årsstämningens utfärdande.

77 §.

Så snart beslut, att sjukkassa skall träda i likvidation, blifvit slutligen gällande, upphör såväl skyldigheten att till kassan erlägga afgift eller uttaxeradt belopp som ock rätten att af kassan erhålla understöd, utom beträffande afgift, uttaxeradt belopp eller understöd, som förfallit till betalning, innan beslutet blef slutligen gällande.

78 §.

Afträdes sjukkassas egendom till konkurs, skall underrättelse om den offentliga stämningen samtidigt med kungörelsen därom genom rättens eller domarens försorg afsändas för registrering.

Var ej sjukkassan jämlikt slutligen gällande beslut i likvidation, då dess egendom afträddes till konkurs, upphör med den offentliga stämningens utfärdande för tiden, intill dess konkursen afslutats eller, där konkursen lämnat öfverskott, beslut enligt 79 § om verksamhetens fortsättande må hafva fattats, såväl skyldigheten att till kassan erlägga afgift eller uttaxeradt belopp som ock rätten att af kassan erhålla understöd, utom beträffande afgift, uttaxeradt belopp eller understöd, som förfallit till betalning, innan den offentliga stämningen utfärdades.

Under konkursen företrädes kassan såsom konkursgäldenär af styrelsen eller, där vid konkursens början sysslomän enligt 61 § eller likvidatorer varit utsedda, af dessa. Under konkursens fortgång må dock i behörig ordning kunna utses styrelse i stället för sysslomän, som förordnats enligt sistnämnda §, äfvensom utses nya styrelseledamöter eller nya likvidatorer.

79 §.

Finnes efter konkursens afslutande ej öfverskott, anses kassan upplöst, då konkursen afslutats. Det åligger den, som under konkursen sist företrädt kassan såsom konkursgäldenär, att om kassans sålunda skedda upplösning ofördröjligen göra anmälan till registret.

Var sjukkassan ej i likvidation, då dess egendom afträddes till konkurs, och finnes efter konkursens afslutande öfverskott, skall å sjukkassesammanträde, hvilket bör ofördröjligen utlysas af styrelsen, beslutas, huruvida kassan skall fortsätta sin verksamhet eller träda i likvidation.

Om registrering och om tillsyn å sjukkassor.

80 §.

I denna lag föreskrifven registrering och tillsyn å sjukkassor handhafves af en för hela riket gemensam tillsynsmyndighet.

81 §.

Hos tillsynsmyndigheten skall föras sjukkasseregister för inskrifning af de uppgifter, hvilka enligt denna lag skola anmälas för registrering eller hvilkas intagande i registret eljest är eller varder föreskrifvet.

82 §.

Anmälan till registret skall göras skriftligen. Aflämnas anmälan genom ombud eller insändes den med posten, skall underskriften vara styrkt af vittnen.

Då sjukkassas registrering sökes, skall hvarje styrelseledamot och suppleant, så ock i öfrigt enhvar, som, ensam eller gemensamt med annan, är berättigad att teckna sjukkassans firma, på samma gång egenhändigt inskrifva sin namnteckning i registret eller i särskildt bihang till detta, såframt ej namnteckningen förefinnes å anmälningsskriften och blifvit af vittnen styrkt. På enahanda sätt skall förfaras, då anmälan sedermera sker därom, att styrelseledamot eller suppleant blifvit utsedd eller att eljest någon, ensam eller gemensamt med annan, blifvit berättigad att teckna firman.

83 §.

Hafva icke vid anmälan för registrering iakttagits de föreskrifter, som finnas för hvarje särskildt fall meddelade, eller finnes medlemsantalet icke tillräckligt för registrerings beviljande eller stadgarnas föreskrifter om, huru medel, som icke äro erforderliga för löpande utgifter, skola göras fruktbärande och säkerhetshandlingar förvaras, ej vara betryggande, eller pröfvas sjukkassas stadgar eller beslut, som anmäles för registrering, icke hafva tillkommit i föreskrifven ordning eller ej stå i

öfverensstämmelse med föreskrifterna i denna lag eller eljest strida mot lag eller författning, skall registrering vägras.

84 §.

Beviljas sjukkassas registrering, låte tillsynsmyndigheten i sjukkasseregistret införa:

1) dagen för stadgarnas antagande;

2) kassans firma;

3) den ort, där styrelsen har sitt säte;

4) hvarje styrelseledamots och suppleants samt, där eljest någon, ensam eller gemensamt med annan, är berättigad att teckna sjukkassans firma, dennes fullständiga namn och hemvist;

5) där befogenhet att teckna firman ej skall utöfvas allenast af styrelsen, hvilken eller hvilka, hvar för sig eller gemensamt, sådan befogenhet tillkommer;

6) huruvida uttaxering å medlemmarna skall kunna äga rum;

7) det sätt, hvarpå kallelse till sjukkassesammanträde skall ske och andra meddelanden bringas till medlemmarnas kännedom, äfvensom den tid före sammanträde, då föreskrifna kallelseåtgärder senast skola vara vidtagna.

Det ena exemplaret af stadgarna skall förses med bevis om registreringen och återställas till sökanden.

85 §.

Anmäles ändring i förhållande, hvarom inskrifning i registret skett, skall den ändring, där registrering beviljas, anmärkas i registret.

Registreras ändring i sjukkassas stadgar, skall ena exemplaret af det protokoll, som innehåller beslutet om ändringen, till sökanden återställas, försedt med bevis om registreringen.

Sker ändring i sjukkassas firma, skall ny fullständig inskrifning i registret göras.

86 §.

En samling af hvad i sjukkasseregistret införes med undantag af underrättelse om konkurs, hvarom förmäles i 78 §, skall genom det allmännas försorg efter hand befordras till trycket och förses med register för hvarje år.

I den mån nämnda samling tryckes skall den öfversändas till hvarje domstol och öfverexekutor.

Anmälningsskrifter med därvid fogade handlingar skola, särskildt för hvarje sjukkassa, förvaras såsom bilagor till sjukkasseregistret.

87 §.

Företer sjukkassas registrerade firma likhet med en i förenings-, sjukkasse- eller försäkringsregister tidigare införd firma, och lider därigenom innehafvaren af sistnämnda firma förfång, äge domstol på talan af denne förbjuda sjukkassan att efter viss tid begagna förstnämnda firma äfvensom ålägga sjukkassan det skadestånd, som pröfvas skäligt.

Menar någon eljest, att en i sjukkasseregister verkställd inskrifning länder honom till förfång, må talan om registeringens upphäfvande samt om skadestånd föras vid domstol.

88 §.

Har genom laga kraft ägande dom blifvit förklaradt, att en i sjukkasseregister gjord inskrifning ej bort ske, eller att beslut, som registrerats, är ogiltigt, eller att eljest visst förhållande, hvarom inskrifning skett, ej föreligger, skall på begäran af någondera parten anteckning därom göras i registret.

Varder, sedan i sjukkasseregistret gjorts anteckning om sjukkassas konkurs, af öfverrätt förklaradt, att offentlig stämning ej bort utfärdas skall anteckningen på därom gjord ansökning afföras ur registret.

89 §.

Mot den, som inhämtat kännedom om hvad registret beträffande visst förhållande innehåller å den tid, hvarom fråga är, kan ändring i samma förhållande icke med laga verkan åberopas, med mindre han visas hafva ägt vetskap om ändringen.

90 §.

Företer den, som inför domstol, Konungens befallningshafvande eller öfverexekutor företräder sjukkassa, bevis hvaraf framgår, att han den dag, beviset utfärdades, enligt sjukkasseregistret var behörig att företräda sjukkassan, och är det bevis ej äldre än ett år, åligger det myndigheten att ur den i 86 § omförmälda tryckta samling inhämta upplysning, huruvida förändring beträffande behörigheten ägt rum. Hvad i sådant afseende nyssnämnda samling i den mån den kommit myndigheten tillhanda utvisar skall för myndigheten äga vitsord, där ej annat förhållande visas vara för handen.

91 §.

Det åligger sjukkassas styrelse att för hvarje räkenskapsår inom två månader från det revisorernas berättelse framlades å sjukkassesammanträde till tillsynsmyndigheten ingifva:

1) styrelsens och revisorernas berättelser samt styrkt afskrift af protokoll, upptagande de å sjukkassesammanträde i anledning af nämnda handlingar fattade beslut;

2) en i enlighet med fastställdt formulär upprättad och af styrelsen underskrifven statistisk redogörelse rörande kassan och dess verksamhet under året.

Finner tillsynsmyndigheten nödigt att infordra ytterligare upplysningar, skola sådana ofördröjligen lämnas af styrelsen.

Sjukkassas styrelse vare pliktig ej mindre att när som helst bereda tillsynsmyndigheten eller dess ombud tillfälle att inventera kassans medel samt att granska kassans räkenskaper och öfriga handlingar än äfven att lämna dem tillträde till sjukkassesammanträde.

92 §.

Nedgår antalet medlemmar af sjukkassa under etthundra eller, där kassan registrerats med mindre antal medlemmar, under tjugufem, åligger det styrelsen att ofördröjligen därom göra anmälan hos tillsynsmyndigheten. I anledning af anmälan, som afser förstnämnda fall, har tillsynsmyndigheten att, så snart ske kan, meddela beslut, huruvida det må vara sjukkassan medgifvet att med mindre medlemsantal än etthundra fortsätta sin verksamhet. Har sådant medgifvande lämnats och nedgår sedermera medlemsantalet under tjugufem, skall anmälan därom af styrelsen ofördröjligen göras af tillsynsmyndigheten.

Har i klassindelad sjukkassa antalet medlemmar af en klass nedgått under hvad, på sätt i 19 § sägs, är för meddelande af sjukhjälp eller utfästande af begrafningshjälp från klassen bestämdt, åligger det likaledes styrelsen att om förhållandet ofördröjligen göra anmälan hos tillsynsmyndigheten.

93 §.

Det tillkommer tillsynsmyndigheten att öfvervaka, att sjukkassas verksamhet står i öfverensstämmelse med denna lag och kassans stadgar äfvensom i öfrigt utöfvas på ändamålsenligt sätt; och har tillsynsmyndigheten jämväl att ej mindre i fråga om sjukkassas bildande och af-

fattande af dess stadgar än äfven beträffande det lämpliga inrättandet af dess verksamhet tillhandagå med råd och upplysningar.

Finner tillsynsmyndigheten, att afvikelse från denna lag eller kassans stadgar förekommer eller att eljest anledning till anmärkning mot kassans verksamhet föreligger, äger tillsynsmyndigheten meddela kassan anvisning att vidtaga den åtgärd eller förändring af kassans verksamhet, som pröfvas erforderlig; och må tillsynsmyndigheten jämväl i anvisningen bestämma viss tid, inom hvilken anvisad åtgärd skall hafva vidtagits.

Har anvisning enligt denna § eller 24 § meddelats af tillsynsmyndigheten och finnes sjukkassan icke tillbörligen ställa sig anvisningen till efterrättelse, äger tillsynsmyndigheten hos rätten eller domaren göra ansökning om åläggande för kassan att träda i likvidation. Har sådan ansökning gjorts, skall rörande kungörelse om ansökningen och förordnande af sysslomän samt angående underrättelse om sådant förordnande för registrering gälla hvad i 61 § är föreskrifvet. Styrker ej kassan å den utsatta tiden, att meddelad anvisning behörigen efterkommits, förklare rätten, att kassan skall träda i likvidation, och förordne en eller flera likvidatorer att verkställa densamma.

94 §.

Om tillsynsmyndighetens beslut i ärende, som icke afser registrering, så ock om beslut, hvarigenom registrering vägrats, skall skriftlig underrättelse ofördröjligen öfverlämnas eller med allmänna posten försändas till någon, hvilken äger företräda sjukkassan. Innefattar beslutet afgörande af tvist, hvarom i 14 § sägs, eller anvisning enligt 24 eller 93 §§, eller har genom beslutet af sjukkassa gjord ansökning afslagits, eller med stöd af 25 § lämnadt medgifvande återkallats eller registrering af anmäldt förhållande vägrats, skola i underrättelsen om beslutet skälen därför angifvas.

Är sjukkassa eller annan, som enligt denna lag i ärende angående kassan gjort framställning hos tillsynsmyndigheten, missnöjd med tillsynsmyndighetens beslut, må, vid talans förlust, besvär öfver beslutet hos Konungen anföras, där kassans styrelse har sitt säte å ort, inom Norrbottens, Västerbottens, Jämtlands eller Västernorrlands län, före klockan tolf å fyrtiofemte dagen och, där styrelsen har sitt säte å ort inom annan del af riket, före klockan tolf å trettionde dagen från beslutets dag.

95 §.

Närmare föreskrifter om tillsynsmyndighetens organisation samt om sjukkasseregistrets förande och tillsynsmyndighetens verksamhet i öfrigt äfvensom angående tid och sätt för utgifvande af den i 86 § omförmälda samling och dess öfversändande till vissa myndigheter meddelas af Konungen.

96 §.

I enlighet med bestämmelser, som Konungen meddelar, skall utses en sjukkassenämnd, bestående af medlemmar af sjukkassor eller ledamöter af deras eller fortsättningskassors styrelser, hvilken nämnd äger att årligen sammanträda inför tillsynsmyndigheten för samråd med denna myndighet i sjukkasseväsendet rörande angelägenheter.

Straffbestämmelser.

97 §.

Med böter från och med tjugufem till och med ettusen kronor straffes

1) styrelseledamot eller annan, som vid anmälan för registrering mot bättre vetande meddelar oriktig uppgift;

2) styrelseledamot eller likvidator, där han mot bättre vetande i handling, som framlägges å sjukkassesammanträde, rörande sjukkassans angelägenheter meddelar oriktig uppgift;

3) styrelseledamot, hvilken använder någon sjukkassans tillgång för ändamål, som, efter hvad han inser, är ett annat än det, för hvilket samma tillgång är afsedd;

4) revisor, där han i berättelse eller annan handling, som framlägges å sjukkassesammanträde, mot bättre vetande lämnar oriktig uppgift rörande sjukkassans angelägenheter eller uppsåtligen underlåter att göra anmärkning mot dylik uppgift i handling, som af honom granskats.

Ej må straff, som ofvan är stadgadt, ådömas, där förseelsen enligt allmänna strafflagen bör beläggas med strängare straff.

98 §.

Åsidosättes föreskrift, som är meddelad i 24 § första stycket, 38 §, 46 § första stycket, 48 § sista stycket, 59 § första stycket, 79 § första

stycket eller 91 § eller försummas anmälan, som är föreskrifven i 92 §, straffes den försumlige med böter från och med fem till och med trehundra kronor.

Samma lag vare om likvidator, som ej fullgör hvad honom enligt 68 §, 69 § andra stycket eller 76 § åligger.

Förseelse mot 46 § första stycket, 48 § sista stycket eller 69 § andra stycket må åtalas allenast af målsägande; och skall härvid såsom målsägande anses såväl sjukkassan som hvarje medlem däraf.

99 §.

Böter, som ådömas enligt denna lag, tillfalla kronan. Saknas tillgång till böternas fulla gäldande, skall förvandling ske enligt allmänna strafflagen.

Särskilda bestämmelser.

100 §.

Rätt till understöd från sjukkassa kan icke öfverlåtas och må förty ej tagas i mät för gäld.

101 §.

Sjukkassemedlemmar, som genom att öfverträda denna lag eller kassans stadgar tillskynda kassan skada, svare för skadan, en för alla och alla för en.

Öfverträda styrelseledamöter, likvidatorer eller medlemmar denna lag eller kassans stadgar och tillskyndas tredje man därigenom skada, vare de, som låtit sådant komma sig till last, ansvariga för skadan, en för alla och alla för en.

102 §.

Sjukkassa vare uti de mål, för hvilka ej annorlunda genom lag stadgas, lydande under allmän underrätt i den ort, där styrelsen enligt stadgarna har sitt säte.

103 §.

Försummelse att enligt bestämmelse i denna lag göra anmälan för registrering skall åtalas vid allmän underrätt i den ort, där sjukkassans styrelse enligt stadgarna har sitt säte.

104 §.

Innehålla sjukkassas stadgar förbehåll, att tvister mellan kassan och styrelsen eller ledamot däraf eller medlem af kassan skola hänskjutas till afgörande af en eller flera skiljemän, äge det förbehåll samma verkan, som tillkommer skiljeaftal; och gälle om påkallande af förbehållets tillämpning hvad om stämning i 41 § finnes stadgadt.

2 kap. Om oregistrerade sjukkassor.

105 §.

Sjukkassa, hvilken ej blifvit registrerad enligt denna lag, kan ej förvärfva fast egendom, ej heller inför domstol eller annan myndighet göra fordran eller annan rättighet gällande.

106 §.

Handla ledamöter af styrelsen för sjukkassa, som icke blifvit registrerad enligt denna lag, eller medlemmar af kassan eller andra å kassans vägnar, svare de, som i åtgärden eller beslut därom deltagit, för uppkommande förbindelser såsom för annan sin gäld, en för alla och alla för en.

---

3 kap. Om fortsättningskassor.

107 §.

Medlemskap i fortsättningskassa kan, där icke kassans stadgar bestämma annorlunda, förvärfvas såväl af sjukhjälpsförsäkrade medlemmar af sjukkassa, som anslutit sig till fortsättningskassan, som äfven af sjukhjälpsförsäkrade medlemmar af annan sjukkassa.

Sjukkassa, som är ansluten till fortsättningskassa, är på grund däraf pliktig att utöfva nödig sjukkontroll och uppbära medlemsbidrag för fortsättningskassans räkning äfvensom att i öfrigt på sätt, som i

fortsättningskassans stadgar må vara föreskrifvet, tillhandagå fortsättningskassan vid åtgärder i dess förvaltning.

Ej vare sjukkassa förment att samtidigt vara ansluten till mer än en fortsättningskassa.

108 §.

Fortsättningskassa må ej registreras, med mindre dess medlemsantal uppgår till femhundra. Därest särskilda omständigheter därtill föranleda, kan registrering beviljas jämväl fortsättningskassa med lägre antal medlemmar än nyss nämnts, dock ej under tvåhundra.

109 §.

Sjukkassa må ej åtaga sig att ansvara för gäldandet af bidrag, som skola erläggas till fortsättningskassan af de sjukkassans medlemmar, hvilka äro medlemmar af fortsättningskassan.

Af anslutning till fortsättningskassa föranledda kostnader för sjukkassa skola anses såsom förvaltningskostnader.

110 §.

Firma, som fortsättningskassa antager, skall utmärka, att kassan är fortsättningskassa.

111 §.

Fortsättningskassa må ej meddela sjukhjälp åt annan än medlem.

Fortsättningskassa är pliktig att bereda enhvar medlem sjukhjälp för den tid, som erfordras, för att han skall äga att för hvarje tidsperiod af tolf månader bekomma sjukhjälp från sjukkassa, som han tillhör, och fortsättningskassan för tillhopa etthundraåttio dagar. Dock må i stadgarna bestämmas, att, där en sjukdom ensam eller i förening med annan, som inträffat medan i följd af den förra väsentlig nedsättning af arbetsförmågan ännu förefanns, redan föranledt meddelande af sjukhjälp från sjukkassa och fortsättningskassan för tid, ej understigande etthundraåttio dagar, ytterligare sjukhjälp från fortsättningskassan ej skall utgå för nämnda sjukdomar.

112 §.

Särskild klass inom fortsättningskassa må icke meddela sjukhjälp, med mindre antalet medlemmar i klassen uppgår till etthundra; dock

må, äfven efter det medlemsantalet nedgått under hvad nu nämnts, sjukhjälp fortfarande tilldelas dem, som voro medlemmar i klassen, medan dess medlemsantal ännu utgjorde minst etthundra.

113 §.

Nedgår antalet medlemmar i fortsättningskassa under femhundra eller, om kassan registrerats med mindre antal medlemmar, under tvåhundra, eller nedgår medlemsantalet i klass inom fortsättningskassa under etthundra, åligger det styrelsen att ofördröjligen om förhållandet göra anmälan hos tillsynsmyndigheten. I anledning af anmälan, som afser förstnämnda fall, har tillsynsmyndigheten att, så snart ske kan, meddela beslut, huruvida det må vara fortsättningskassan medgifvet att med mindre medlemsantal än femhundra fortsätta sin verksamhet. Har sådant medgifvande lämnats och nedgår sedermera medlemsantalet under tvåhundra, skall anmälan därom af styrelsen ofördröjligen göras hos tillsynsmyndigheten.

Åsidosättes i denna § stadgad skyldighet att göra anmälan, straffes den försumlige med böter från och med fem till och med trehundra kronor.

114 §.

Fortsättningskassa skall träda i likvidation,

1) då medlemsantalet, där det vid registreringen utgjorde femhundra eller mera, nedgått under femhundra och tillsynsmyndigheten enligt meddeladt beslut funnit det icke kunna medgifvas kassan att med mindre medlemsantal än femhundra fortsätta sin verksamhet samt sistnämnda tal icke åter uppnåtts inom tre månader;

2) då medlemsantalet, där tillsynsmyndigheten funnit skäligt lämna sådant medgifvande, som nyss angifvits, eller kassan registrerats med mindre antal medlemmar än femhundra, nedgått under tvåhundra och detta tal ej åter uppnåtts inom tre månader;

3) då förhållande inträffat, på grund hvaraf enligt bestämmelse i stadgarna kassan skall upphöra med sin verksamhet.

115 §.

Så vidt ej annat framgår af hvad ofvan i detta kapitel är stadgadt, skola de med afseende å sjukkassa gifna bestämmelser i tillämpliga delar gälla jämväl beträffande fortsättningskassa.

4 kap. Öfvergångsbestämmelser.

116 §.

Mom. 1. Sökes registrering af sjukkassa eller fortsättningskassa, som utöfvat verksamhet innan denna lag trädt i kraft, skall vid ansökningen fogas dels, därest kassan ej är registrerad enligt lagen om sjukkassor den 30 oktober 1891, de i 5 § 2 mom. angifna handlingar eller, där kassan är registrerad enligt nämnda lag, de i sagda mom. vid 1) och 2) omförmälda handlingar, dels ock redogörelse för kassans tillgångar och skulder. Anser tillsynsmyndigheten ytterligare upplysningar angående kassans verksamhet eller dess medlemmar erforderliga, skola sådana på anmodan ofördröjligen meddelas af kassans styrelse.

Är kassan registrerad enligt lagen den 30 oktober 1891, skall i ansökningen uppgifvas, utöfver hvad i 5 § 1 mom. stadgas, jämväl hos hvilken myndighet kassans registrering skett.

Åsidosättes i denna § stadgad skyldighet att meddela upplysningar, straffes den försumlige med böter från och med fem till och med trehundra kronor.

Mom. 2. Varder sjukkassa eller fortsättningskassa, som är registrerad enligt lagen den 30 oktober 1891, registrerad enligt denna lag, skall underrättelse om den nya registreringen af tillsynsmyndigheten ofördröjligen meddelas den myndighet, hos hvilken den förra registreringen skett; och varde kassan afförd ur det hos sistnämnda myndighet förda register öfver sjukkassor.

Mom. 3. Är någon vid den tid, då en enligt lagen den 30 oktober 1891 registrerad sjukkassa varder registrerad enligt denna lag, medlem af kassan allenast för beredande af begrafningshjälp, och har han, där han inträdt i kassan uteslutande för nämnda ändamål, vunnit inträde före denna lags utfärdande, eller har han, där inträdet skett såväl för erhållande af sjukhjälp som för beredande af begrafningshjälp, på grund af åtnjuten sjukhjälp förlorat rätt att från kassan bekomma ytterligare sådant understöd, vare han, utan hinder af hvad i 9 § första punkten stadgas, berättigad att allenast för beredande af begrafningshjälp kvarstå i kassan, jämväl sedan densamma blifvit registrerad enligt denna lag.

Är någon vid tiden för denna lags utfärdande medlem af särskilda registrerade sjukkassor, äge han utan hinder af bestämmelsen i första

punkten af 12 § första stycket kvarstå i dessa kassor, jämväl sedan desamma blifvit registrerade enligt denna lag. Afflyttar den, hvilken sålunda kvarstår i skilda kassor, från verksamhetsområdet för någon af kassorna till ort, som ligger inom området såväl för kassa, hvilken den flyttande tillhör, som för annan kassa, vare den förra af sistnämnda kassor pliktig utöfva den i 14 § omförmälda sjukkontroll.

117 §.

Mom. 1. Bereder en vid tiden för denna lags utfärdande enligt lagen den 30 oktober 1891 registrerad sjukkassa jämlikt sina vid nämnda tid gällande stadgar begrafningshjälp till belopp öfverstigande tvåhundra men ej femhundra kronor, vare den kassa, utan hinder af det i 2 § först gifna förbud, berättigad att, jämväl sedan densamma registrerats enligt denna lag, meddela begrafningshjälp till belopp, som nyss nämnts, i anledning af sådan medlems frånfälle, som var tillförsäkrad dylik begrafningshjälp redan vid tiden för denna lags utfärdande.

Mom. 2. Afser sjukkassa, som omförmäles i 11 mom., att begagna sig af där nämnda rättighet, varde sådant tillkännagifvet i ansökningen om kassans registrering enligt denna lag; och skola i ty fall för kassan gälla, utöfver hvad i denna lag om sjukkassa i allmänhet stadgas, följande särskilda bestämmelser:

1:o. Vid ansökningen om kassans registrering skall fogas dels redogörelse för hvilka tillgångar, enligt beslut å sjukkassesammanträde eller annorledes gifven bestämmelse, äro afsedda för kassans sjukhjälpsverksamhet och hvilka för dess begrafningshjälpsverksamhet, så ock hvilka skulder skola räknas belasta hvardera af nämnda verksamhetsgrenar, dels äfven uppgift angående hvilka kassans medlemmar vid tiden för denna lags utfärdande voro tillförsäkrade högre begrafningshjälp än två hundra kronor.

Nu nämnda handlingar skola vara till riktigheten styrkta med styrelseledamöternas egenhändiga, bevittnade namnunderskrifter.

2:o. Af kassan skola fasta afgifter upptagas särskildt för sjukhjälpsverksamheten och särskildt för begrafningshjälpsverksamheten.

Kassans för endera af nämnda verksamhetsgrenar bestämda inkomster må icke användas för den andra.

För hvardera verksamhetsgrenen skola hållas särskilda räkenskaper så förda, att utaf dem framgår, af hvilka tillgångar hvardera af de vid 3:o här nedan omförmälda fonder består.

3:o. Hvad utaf de för kassans sjukhjälpsverksamhet bestämda inkomster och genom uttaxering erhållna medel enligt upprättadt bokslut återstår från det år, bokslutet afser, skall ingå till en sjukhjälpsfond. Motsvarande återstod utaf de för begrafningshjälpsverksamheten bestämda inkomster och uttaxerade medel skall afsättas till en begrafningshjälpsfond. Sjukhjälpsfondens kapital och afkastning må tagas i anspråk allenast för sjukhjälpsverksamheten samt begrafningshjälpsfondens kapital och afkastning allenast för begrafningshjälpsverksamheten.

4:o. Den, som mot kassan har fordran å sjukhjälp, äge ej rätt till betalning för denna fordran ur de för begrafningshjälpsverksamheten bestämda tillgångar, och den, som har fordran å begrafningshjälp, ej rätt till betalning ur de för sjukhjälpsverksamheten bestämda tillgångar.

5:o. Af anslutning till fortsättningskassa föranledda kostnader för kassan skola anses såsom förvaltningskostnader för kassans sjukhjälpsverksamhet.

118 §.

Denna lag skall träda i kraft den 1 januari 1911, och upphör lagen om sjukkassor den 30 oktober 1891 vid samma tidpunkt att gälla; dock att, därest sjukkassa eller fortsättningskassa vid nämnda tid är registrerad enligt sistnämnda lag, densamma skall fortfara att gälla för kassan, intill dess kassan blifvit registrerad enligt denna lag, likväl ej längre än till utgången af femte året från det denna trädt i kraft.

Rättigheter och skyldigheter, hvilka uppkommit innan denna lag blifvit gällande för kassa, skola bedömas efter äldre lag, hvarvid dock skall gälla, att kassa, som ej registrerats enligt denna lag, icke må hos domstol eller annan myndighet göra rättighet, som ofvan nämnts, gällande, sedan denna lag vunnit tillämplighet å kassan.